СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 287. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 9-го грудня, 1936. — VOL. XLIV. No. 287. Jersey City, N. J., Wednesday, December 9, 1936. THREE CENTS

ОСТАННЯ ПРИГАДКА ЧЛЕНАМ, А ЗОКРЕМА ВСІМ ВІДДІЛОВИМ УРЯДНИКАМ У. Н. СОЮЗУ.

ДО ЗАКІНЧЕННЯ ТЕПЕРІШНЬОЇ КАМПАНІЇ

ОСТАЄТЬСЯ ВЖЕ ДУЖЕ КОРОТКИЙ ЧАС,

А ЩЕ БАГАТО ВІДДІЛІВ І БАГАТО УРЯДНИКІВ НЕ ВИКАЗАЛИ НІЯКОЇ ПРАЦІ В ЦІЙ КАМПАНІЇ.

ХАЙ НЕ БУДЕ НІ ОДНОГО ТАКОГО УРЯДНИКА, ХАЙ НЕ БУДЕ НІ ОДНОГО ТАКОГО ВІДДІЛУ, ЩО НЕ ПРИДБАВ БИ ПРИНАЙМНІ

ОДНОГО НОВОГО ЧЛЕНА В ЦІЙ КАМПАНІЇ

А ЗНОВ ТІ УРЯДНИКИ И ВІДДІЛИ, ЩО ВЖЕ ПРИЄДНАЛИ ЯКЕСЬ ЧИСЛО ЧЛЕНІВ, ХАЙ ПОДБАЮТЬ, ЩОБ У ЦЬОМУ ОСТАННЬОМУ МІСЯЦІ

ВИКАЗАТИ ЩЕ КРАЩІ УСПІХИ НІЖ У ПОПЕРЕДНІХ ДВОХ МІСЯЦЯХ.

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ РОЗДІЛЕНА В СПРАВІ НЕВТРАЛЬНОСТИ

БУЕНОС АЙРЕС (Аргентина). — Поступ Міжамериканської Конференції для Вдержання Миру здержався через те, що держави не можуть погодитися на один плян невтральности на випадок світової війни.

Злучені Держави й Бразилія заявилися за повну ізоляцію всіх американських держав від Европи на випадок европейського конфлікту. Зате Аргентина не хоче робити зобовязань. За Аргентину заявляються всі інші держави на цій конференції.

Гол, американський секретар стейту, Соарес, бразилійський міністер заграничних справ, і Лямас, аргентинський делегат, відбувають довжезні конференції, шукаючи спільної формули для полагодження цеї справи.

Чілійська делегація заявилася за повне розброєння американських держав, але представник Нікараґви спротивився тому, бо, мовляв, великі держави Америки мусять зброїтися, щоб дати спротив посяганням европейських держав по Америку.

„СИДЯЧИЙ СТРАЙК" ДОПОМОГОВИХ РОБІТНИКІВ.

НЮ ЙОРК. — Коло сто осіб, занятих у театральнім проекті Адміністрації Поступу Праць („Доблю-Пі-Ей"), почали в головний кватирі цього відділу в будинку під ч. 701 на Восьмій Евені так званий „сидячий страйк", себто, зайшовши на місце, де вони почали працювати, засіли бездільно.

Місцева поліція відмовилася повнити поліційну службу коло страйкарів, бо, мовляв, це належить до федерального уряду. Цей справді вислав для вдержання спокою 75 агентів федерального департаменту справедливости.

СУД ПРО ЗАКОНИ НА ОХОРОНУ КУПЦІВ.

ВАШИНҐТОН. — Найвищий суд Злучених Держав розглядає питання конституційности стейтових законів, що забороняють купцям продавати товари по цінах, нижчих від цін, установлених продуцентами.

Йшло тут про закони, ухвалені леґіслятурами стейтів Ілінойс і Каліфорнія. Суд признав ці закони згідними з конституцією.

Рішення суду буде мати кольосальний вплив на відношення між фабрикантами й подрібними торговцями.

ЙДУТЬ ДО СУДУ ЗА ЗАКОН ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

БОСТОН. — У місцевім суді відбулася перша розправа в справі конституційности закону про забезпечення на старі роки.

У цій розправі йшла справа за те, чи уряд має право стягати від підприємця певну частину робітничої заплати на суспільне забезпечення. Суд признав закон конституційним. Позовник віднісся до вищого суду.

ЩО КОШТУЄ ГОРОЖАНСЬКА ВІЙНА.

НЮ ЙОРК. — Адмірал Кері Ґрейсон, предсідник Американського Червоного Хреста, описуючи при нагоді свого повороту з Европи положення в Еспанії, каже, що ситуація в Еспанії є страшна понад усякий опис. Життя там не має значіння. Любов до людини не існує. Масові розстріли це правило дня. Число вбитих виносить досі коло 500,000 осіб.

ПРОМИСЛИ НАРІКАЮТЬ НА БРАК ФАХОВИХ РОБІТНИКІВ.

НЮ ЙОРК. — На зборах Краєвої Промислової Ради виступали ріжні фабриканти з наріканнями, що тепер дається відчувати недостача фахових робісників.

Фабриканти вважають це великою запорою для повороту до нормальних відносин.

БОРОТЬБА В ЮНІЇ МОРЯКІВ.

НЮ ЙОРК. — Члени моряцької юнії „Істерн енд Ґолф Сейлорс Асосіейшен" постановили на своїх зборах, що відбулися в ріжних містах від Бостону, Месечусетс, до Ґалвестону, Тексас, усунути своїх центральних урядників та лишити до загальних зборів справи організації в руках місцевих відділів.

ЮНІЯ РЕДАКЦІЙНИХ РОБІТНИКІВ ПОМАГАЄ ДРУКАРЯМ.

НЮ ЙОРК. — У друкарні щоденної ґазети „Норт Шор Дейлі Джорнал", що виходить у Флошингу на Лонґ Айленді, застрайкували друкарі й складачі. Складачі виставили під домом ґазети пікети. Десять членів редакційного штабу ґазети, що належать до юнії ґазетярів, званої „Ґілда ґазетярів", відмовилися переходити почерез пікету й не станули до праці.

ЖИВЦЕМ ЗГОРІЛИ.

У сільці Сен Амбруаз, що лежить 20 миль від міста Чікутімі, Квебек, на північ над рікою Саґеней, займилася в ночі від вибуху ґазолінової лямпи фарма фармера Брасарда. Батько вспів урятувати 18-літню дочку й 2-тижневе немовля. Всі інші члени родини, себто жінка й 7 дітей, згоріли в огні. Мати згоріла, ратуючи дітей.

ТРАҐІЧНИЙ ВИПАДОК У ЦИРКУ.

На арені цирку „Корона", що недавно гостив у Бережанах, підчас пополудневої вистави для шкільних дітей, коли на рухомому приладі високо вгорі робила ґімнастичні вправи 12-літня артистка Ірина Герґотівна, згасло ненадійно електричне світло. Приявні вчули глухий удар об землю, крик „мамо" і стогін. Виставу перервали. Виявилося, що Ірина Герґотівна впала й важко потовклася. Перевезена до Львова померла внаслідок струсення мозку. Управа цирку, вірніше рідня, виступає зі скаргою проти управи міста Бережан і домагається високого відшкодування.

ПОМЕРЛА ЖІНКА, ЩО МАЛА 112 ЛІТ.

У Варшаві померла жінка, вроджена 1824-го року, отже мала 112 літ. Називалася Сара Естера Мйотелкова. Син померлої, вуличний торговець, має 82 роки. Старушка залишила 63 унуків, правнуків і праправнуків. Майже ніколи не хворіла, а смерть постигла її неждано.

НОВИЙ РІД ПОРЦЕЛЯНИ.

Як повідомляють з Німеччини, знайшли там спосіб продукції порцеляни, що відзначається великою тривалістю. Цю порцеляну можна вживати до витвору домових водопроводів і до промислових цілей. Вона має велику відпорність на хемічні впливи й на атмосферичні впливи. Винайшли також спосіб, як краяти рури на частини та як щільно вязати рури.

ЖАХЛИВА СМЕРТЬ ДИТИНИ.

В Колинцях, повіт Товмач, Юлія Маліборська, хвора на епілепсію, пішла до стайні, залишаючи на припічку свого 2-літнього синка. В стайні мати дістала епілептичну атаку, а тимчасом дитина впала на розпалену кухонну бляху й у страшних муках згинула від попечення.

КАМЕРДИНЕР ЕСПАНСЬКОГО ПОСЛА ОБВИНУВАЧЕНИЙ ЗА КРАДІЖ.

Камердинер еспанського посла в Варшаві, Станислав Яськевич, украв з домівки посольства бронзову статуйку, що зображала польського шволежера, й заставив її в льомбарді за 60 зл. Крадіж завважила жінка посла. Городський суд засудив Яськевича на 6 місяців вязниці. Апеляційний суд з уваги на молодий вік обвинуваченого і його дотеперішню некаральність злагіднив присуд до двох місяців з завішенням виконання кари.

ВОВКИ В КОСТОПІЛЬЩИНІ.

В селі Мишаково, на Костопільщині, вовки кинулися на вола, що пасся на пасовиську, й роздерли його на кусні.

УЧИТЕЛЬ СТРІЛЯВ ДО ПСА.

Стріляючи до скаженого пса, вчитель села Домброва під Варшавою, Ст. Влодарський похобзнувся й упав до рова з вапном. Учителеві поспішили з поміччю два селяни. Вчитель не пустив з рук зброї, а коли селяни витягнули його з рова, припадком вистрілив з револьверу, а куля зранила обох селян.

ЛЬВИ НА ВОЛІ.

В селі Бравнті, графстві Есекс, в Англії з менажерії переїзного цирку вирвалися на волю чотири льви. Між населенням настав переполох. Багато людей шукали рятунку на дахах. Один лев увірвався до кімнати й розторощив усю обстанову. Кльовн Альберт без більшого труду загнав назад усіх чотирьох диких звірів до кліток. Увечері ці льви вже виступали підчас вистави.

КУПАЛЬНІ ПО СЕЛАХ.

Тернопільський воєвода видав розпорядження, щоби повітові самоуправи приступили до будови по селах купалень. Покищо приняли двокімнатну систему з відповідною обстановою купальні. Досі урухомили три нові купальні, а будують їх 12. Запроєктованих є до будови 33 купальні з яких кільканацять чекають тільки на найближчий будівельний сезон.

ҐАЄВИЙ УБИВ ЗЛОДІЯ.

В дворі „Бяле Блота" під Куявським Олександровом ґаєвий застрілив з револьверу 17-літнього Яна Візеру, що вкрав сіно з копиці. Візера помер. Заевого, 32-літнього В. Сухерського, арештували.

ПРОКОВТНУВ ЛОЖКУ ПЕРЕД ТРИБУНАЛОМ.

Перед апеляційним судом у Варшаві вели процес проти фальшивників чеків ПКО. В першій інстанції 7 обвинувачених засудили на кари від 3 до 6 літ вязниці. Апеляційний суд частинно злагодив їм кару. Підчас розправи головний обвинувачений, якийсь Міхальський, в останньому слові заявив, що своїх діл жалує, обіцює поправитися, а на доказ проковтне металеву ложку. Ще не було як перешкодити в цьому доказі, як цей Міхальський на очах суддів, адвокатів і публики проковтнув ложку. Міхальського відвезли до вязничної лічниці.

БАНДИТИ НА ПРИХОДСТВІ.

На римо-католицьке приходство в Тенґобожу, повіт Новий Санч, напали ввечір два бандити з револьверами в руках і з замазаними саджею лицями. Стероризувавши револьверами домашних і пароха кс. Фр. Сташалка, бандити заграбили понад 700 зл. і книжечку Каси Ощадности на суму понад 2,000 зл. Підчас ґрабежу явився на приходстві катехит кс. Каз. Сой. Бандити веліли йому піднести руки вгору, а опісля перевели при ньому особисту ревізію. Не знайшовши ніякої готівки, втекли. Здається, що один з бандитів це недавно усунений з приходства слуга.

ПАНІ СИМПСОН ДАЄ ВОЛЮ ЕДВАРДОВІ

КАН (Франція). — Пані Симпсон дала покликаним журналістам комунікат, у якому говорить, що вона все хотіла уникнути того конфлікту, що вибринув тепер у звязку з її знайомством з королем, та що вона готова усунутися з цеї ситуації, щоб дати королеві повну волю ділати так, як було найкраще для держави. Англійські часописи з радістю приняли цю заяву й кажуть, що колиб король забув її, то це скріпилоб любов і повагу до нього серед підданих. Є малі познаки, які дають надію, що коболь таки поставить обовязок супроти держави понад свої особисті почуття. Виходить тепер, що найгостріше відноситься до плянованого подружжя короля з панею Симпсон домінії. Деякі з них, як Австралія і Полуднева Африка, були аж такі нетерпеливі, що офіційно дискутували про можливість вступлення на престол брата Едварда, князя Йорку.

НА ЕСПАНСЬКОМУ ФРОНТІ.

МАДРИД. — Революційна артилерія цілий день у нагальний спосіб бомбардувала місто. Це вважають підготовою до загального наступу на Мадрид, про який заповідали вже кілька днів тому в Мадриді. Штаб революційних військ подає, що на півночі, в околицях Віляреаль, Еспіноза, і Мондраґон, революційні війська цілком розбили червоні загони, які відступили, залишаючи 2,000 трупів.

АНГЛІЯ ВИСТУПАЄ ПРОТИ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИХ ДОБРОВОЛЬЦІВ.

ЛОНДОН. — Міністер Іден заявив у парляменті, що в останніх часах Еспанія перемінюється на поле битви не лише двох еспанських воюючих країв, але й інших держав. По стороні лівих служить багато москалів, французів і інших, а по боці революціонерів багато німців і італійців. Англія, говорив Іден, буде виступати проти цього.

ТРОЦЬКОГО ВИКИДАЮТЬ З НОРВЕҐІЇ.

ОСЛЬО (Норвеґія). — Норвеський премієр заявив, що Троцькому не дадуть продовження на побут у Норвеґії, коли його дотеперішній дозвіл вигасне 18 грудня ц. р. Коли до того часу Троцький не опустить Норвеґії, говорив премієр, то його силою виникнуть з краю. Уряд Мексика зробив пропозицію Троцькому, щоби він приїхав там, де буде мати повну волю говорити і писати, що захоче. Та Троцький покищо боїться їхати туди, підозріваючи там якусь „лапку" Совєтів.

ХВИЛЯ АРЕШТОВАНЬ ЗА ШПИГУНСТВО В ССР.

МОСКВА. — В останніх часах погоня за шпигунами в Совєтах стала пошестю. Що дня арештують нових „шпигунів" головно серед чужинців. Всі чужинці живуть серед великого переляку, сподіваючись кожної хвилі своєї черги. Ці арешти є нібито у звязку з крадіжем військових документів. Кажуть, що цією справою занявся навіть сам червоний маршал Єгоров. На днях арештували 26-літню артистку Каролину Еґер, враз з її приятелем, грецьким купцем. Обвинувачують їх, що вони переплачовували гроші для троцькістів та для їх протидержавної роботи. Арештували також іще одного німецького інжиніра, Менґера, і його жінку.

ГОРЯЧКОВІ ПРИГОТУВАННЯ СОВЄТІВ ДО ВІЙНИ.

ВАРШАВА. — До Варшави доносять із Совєтів, що, не зважаючи на великі морози, на Далекому Сході 66,000 політичних вязнів працюють горячково над докінченням залізниці на відтинку Хабаровськ-Владивосток. Ця залізниця має стратеґічні значіння, бо вона веде в напрямку границь Манчука. В польських кругах пояснюють це приготування тим, що між Японією і Совєтами наступило велике політичне напруження, яке кожної хвилі може довести до війни.

В ЯПОНІЇ НЕ ЗАДОВОЛЕНІ З ЯПОНСЬКО-НІМЕЦЬКОГО ПАКТУ.

ТОКІО. — В Японії сповідно незадоволені з недавно підписаного німецько-японського пакту з цілію поборювання комунізм. Критики цього пакту говорять, що він дає великі користи Німеччині, а ставить у прикре політичне положення Японію. Незадоволення таке велике, що правдоподібно японський цісар (мікадо) розвяже парлямент і розпише нові вибори.

МУСОЛІНІ ДАЛІ ДОВЕРШУЄ СВОЇ МРІЇ.

РИМ. — Мусоліні, який поставив собі за завдання перемінити слабенькy перед війною Італію в могутню імперію, а італійського короля — в цісаря, довершує свої мрії. Після підбиття Етіопії він уже проголосив Італію імперією, а тепер хоче офіційно коронувати італійського короля на „цісаря Етіопії".

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МІСЯЦЬ „ПРОСВІТИ"

В старім краю завівся добрий звичай призначувати певні місяці для певних громадянських цілей. Ось так листопад — це місяць Українських Інвалідів. А, наприклад, жовтень — місяць української преси. А січень — це вже Рідна Школа. Кожний такий місяць дає нагоду повести краще зорґанізовану акцію в справі освідомлювання нашого загалу щодо деяких важних культурно-освітніх справ. До таких освітніх ділянок належить теж справа несення просвіти в широкі народні маси, в наші — низи. Як відомо, веде цю працю і товариство „Просвіта" у Львові. Довгі десятки літ було воно одиноким товариством, якого головною ціллю було нести світло просвіти під наші селянсгкі стріхи. І ніхто не скаже, щоб воно не виконало свого завдання, щоб завдяки його праці не піднеслося наше село. Бо всі ми, що вийшли з наших сіл, знаємо, що неодин зо старшої ґенерації нашої іміґрації набирався національного освідомлення саме в тих читальнях, що їх основувала „Просвіта".

Оцінюючи велику просвітню місію, яку виконувала „Просвіта" в минувшині і маючи на увазі ту освітню працю, яку вона тепер ще повинна виконати, старий край узнав грудень — місяцем „Просвіти", бо, як відомо, в тім місяші (8 грудня 1868 року) вона народилася. Про це знаємо добре й в Америці, бо й тут звикли ми від довгих літ пригадувати справу допомоги „Просвіті" й нашій іміґрації, серед якої „Просвіта" мала завжди поважне число горячих прихильників.

Як знаємо, за два роки відбудеться в старім краю величавий ювилей 70-ліття „Просвіти", до якого вже тепер там приготовляються. З цеї причини і тут в Америці дехто вже взявся за більше спопуляризування ідей „Просвіти". Для цеї ціли приготовляється в Ню Йорку навіть спеціяльний концерт, який влаштовує Нюйорський Центральний Комітет, започатковуючи тим ширшу акцію в тій справі.

З нашого боку витаємо всяку ініціятиву в допомозі товариству „Просвіта". Ми завжди цю справу видвигали і завжди ставили справу несення освіти між селянські маси як справу першої ваги. Бо тільки освічений нарід зрозуміє добре вагу свободи. Тільки освічені люди зможуть зрозуміти, чому нам треба вести за ту свободу боротьбу, чому треба підготовляти наш нарід до революційного зриву, без якого не обійдеться, якщо захочемо стати вільним і державним народом. Таку просвіту повинна ширити між нашим народом і наша „Просвіта". І на таку просвіту варт не пожалувати і жертв з Америки, від нашого робітництва. На це треба нам памятати в грудні — місяці „Просвіти".

Д-р Остап Грицай.

ХЛОПСЬКІ ЦІПИ ТОРОЩАТЬ ЛИЦАРСЬКУ ЗБРОЮ

Чи ви чули про селян з Дітмаршен?

Дітмаршен це вам така маленька країна, що ви навіть не в кожнім підручнику ґеографії знайдете про неї згадку. Це ось властиво західній куточок німецької провінції **Шлезвіґ - Гольштайн** — на північнім заході Німеччини — а саме її гольштайнської частини, між устями рік Айдер і Ельби до Північного моря, як один вузенький шматок приморської смуги тут же. Назва тієї закутини німецької землі звязується з характером питомої їй природи, якої признакою є саме **марш**, тобто родючий наплавний ґрунт, знаменний для приморських низів Німеччини в тих сторонах. А її населення це селяни, нащадки ґерманських фризів, що сидять тут уже з давніх давен і в постійній боротьбі з морем, яке водно загрожує залити їх оселі, загартувалися гаразд і в боротьбі за своє існування, влаштувавши собі свою маленьку країну на лад — хліборобської републики.

— Дітмаршер Бавернрепублік — називається вона в анналах їх історії.

В наших часах Дітмаршен відоме головно як вітчина великого німецького поета, **Фрідріха Геббеля** та його неменш славного земляка, поета **Клявса Ґрота.** Але колись воно було інакше. Колись ось та маленька селянська република славилась і добула невміруче імя в історії геройськими оборонами своєї землі перед чужинецькими наїзниками, з якими їй часто доводилось змагатися тому, що Шлєзвіґ-Гольштайн з першою епохою свойого існування був предметом постійних спорів між данськими і німецькими володарями, які наагалися захоплювати поодинокі, в давніх часах не обєднані частини тієї країни. Одначе після того, як Карло Великий підчинив її в IX. в. під свою владу, обставини склалися так, що Дітмаршен перейшло під руку німецьких архиєпископів у Бремені. А їх режім був селянам з Дітмаршен дуже по нутру тому, що він зводився до більш формального протекторату зі сторони церковної влади, лишаючи їм позатим майже в усьому устроєві їх громадського життя вповні свобідну руку, І тому й не диво, що наші Дітмарзи пильнували того звязку з бременськими архиєпископами як ока в голові, а проти посягнень усяких чужих достойників з вовчими апетитами застерігалися при кожній нагоді як найрішучіше, особливож проти наступів сусідніх володарів та принагідних панів Шлезвіґу й Гольштайну.

Але щож — наші поцтиві Дітмарзи своє, а десь там у великім світі хижі імператори своє. І встановили вам ті імператори так, що Дітмаршенові не жити більш своїм життям по своїй волі, а треба його якось прикрутити в кайдани.

Таке ось установив в р. 1475 габсбурґський імператор, цісар, **Фрідріх III.,** як володар Німеччини — а Габсбурґи з давніх давен були спецами до чужого дбра! — надаючи, на незрозумілій для нікого основі, данському королеві Християнові І. право суверенітету над країною Дітмаршен. А на це наші селяни в крик. — „Ов! — кажуть — а то ніби як?" — Тай зараз зделеґацією до Бремену, а звідси, за порадою архиєпископа, який усетаки з імператором Німеччини сам змагатись не міг, до самого папи. — „Так і так — кажуть Дітмарзи — ми, отче святий, належимо до архиєпископа у Бремені, нам добре з тим, ми не хочемо ніякого іншого пана, от хай же так буде з нами і на далі". А папі наші селяни сподобалися. І от він поблагословив їх з їх селянською републикою тай проголосив на ввесь світ, що Дітмаршен то церковне добро, під суверенітом архиєпископів з Бремену, і що тому ніхто на ту країну, не нарушуючи прав церкви, наступати не сміє.

Так вам тепер папа.

Та ба! — колиб то лиш усі іператори хотіли папів слухати...

Папа ось своє, і архиєпископ з Бремену своє, і Дітмарзи своє, а данський король, похарамаркавши в Кельні з Габсбурґом, теж своє. — „Треба тих хлопів у Дітмаршені навчити розуму" — каже. І хоч не дочекав він учити їх того цісарського розуму, бо незабаром помер, то всетаки лишив по собі сина, свойого наслідника на престолі Данії, для якого загарбання Дітмаршену було очевидно святим батьківським заповітом. Отак новий король Данії — він називався Іван — спираючись ще й на тому, що від р. **1459** Шлезвіґ-Гольштайн був злучений з Данією персональною унією, вислав до м. Рендсбурґ своїх представників, закликав туди представників Дітмаршену і наказав їм зложити негайно титулом данини **15,000 срібних марок** і побудувати для данської залоги три замки в краю. Але дітмарзькі посли, почувши таке побажання данського короля, відповіли йому з місця, що не послухають його ніколи, данини платити не будуть, казарм для чужинецьких сіпаків не побудують, а проти всякої залоги у краю застерігаються.

„На те в нас кулаки й ціпи, щоб ми свій край боронили" — казали дітмарзькі висланці до королівських ґенералів, що прийшли ковтнути 15,000 хлопської кервавиці.

А ґенерали на те:

„То ви хочете війни?"

Та селяни у відповідь:

„Ми не хочемо війни; ми хочемо, щоб ви нас лишили в спокою". І ні оком вам не кліпнуть притім, дивлячись пре спокійно на данських напасників, які зараз вернулися до короля з в і с т и т и про нечуваний хлопський непослух і про те, що ті хлописька нахваляються перемогти окупонтів — кулаками й ціпами.

„Га! Боронисяж, хлопе!" — **(Гай, вер ді бур!)** — скликнув як кажуть, щойно миропомазаний король Іван, почувши про таку безсоромність чорноробів з Дітмаршену, і зараз же почав закликати собі в допомогу союзників з усіх усюдів, щоб великою силою двигнутись на непокірних простаків. Закликав він свойого брата, князя Фрідріха фон Гольштайн - Ґотторп, закликав лицарство з Гольштайну, Шлєзвіґу і з Данії, а крім того лицарські відділи з Ольденбурґу, Бравншвайґу, Лявенбурґу, Мекленбурґу, з Поммерну і з Бранденбурґії. І головно — т. зв. **„Чорну Ґвардію"**, ватагу ославлених горлорізів під проводом ще славнішого опришка і душогубця Томаса Слєніца з клерикального, понурого Кельну, в числі 3,000 чоловіка. А позатим Іван постягав ще інших салдатів та наємників з Їтляндії, гак, що в цілості те чесне товариство налічувало **1,500 вершників і 12,000 піхоти,** під найвищою командою самого короля та його свояків, ґрафів Адольфа й Оттона фон Ольденбурґ.

Словом:

„Вер ді бур!"...

Ну, — але якщо вже боротися, то гаразд. Давайте, будемо боронитися!

Як тільки з кінцем січня 1500 р. роздалась вістка, що вороже військо наближається, і що д. 13. II. в одній з місцевостей Дітмаршену ворожі банди перебили 120 жінок, дітей і старців, двигнулись дітмарзькі повстанці до рішального бою. Їх було **коло 1,000** чоловіка, самі одчайдушні рубаки під проводом славного юнака Вольфа Ізебранда, якого правою рукою був не менш славний козак Раймер фон Віммерштедт, високий як дуб, і з небосяжною списою. І зібрались вони недалечко місцевости **Геммінґштедт,** отаборившись тут на одному, відомому з забобонних переказів місці, що звалося в народнім говорі „Дузендіввельсварф", тобто стільки, що „горбок тисячі діяволів" Звідсиж направо й наліво простягалися поля, порізані тут здовж і вширш і впоперек канавами, ровоми, каналами, налами, ровоми і рівчаками, які як отворено шлюзи, могли в кожну хвилю наповнитись по береги водою. І на те саме числили наші повстанці, причім ті місця взагалі можна було переходити тільки при допомозі дрючків до перескакування. Отак дня **17. лютого 1500 р.** — це був понеділок — вороже військо, ідучи вузьким гостинцем по лінії Мельдорф-Гайде, наближилось до місця де чатували наші селяни, маючи проти себе ввесь час вітер з дощем і сніґом, а під ногами, через раптову відлигу, таку розквашену грязюку, що коні западались по пояс у болото. Та тут — це була саме перша година пополудні — привитали лицарів хлопські гармати, у відповідь на що королівське військо з криком „Вер ді бур" спинилося, стануло в боевих лавах і перший наступ повстанців змогло відбити. Але раптом з засідки Дітмарзів вискочили яких 400 чоловіка, кріпких, з довгими бородами та притім чудово звинних, і то під проводом молодої дівчини, яка несла в руках образ Розпняття і спису. Ті люди скинули з себе важкі нагрудні панцирі, залізні капелюхи, щити і навіть обуву, і наступаючи на лицарів зі списами, а то й з ціпами в руках, перескакували легенько рови і канали, торощили ворогів тим, що моли в руках, і заганяли їх, на розмоклому терені цілком неповоротних, у рови й фоси. Та проте „Чорна Ґвардія" ще двічі змогла їх перемогти. Одначе за третім разом, коли то під напором північно-західнього вихру, води Північного моря, пропущені крізь отверті шлюзи, почали заливати всі рови по береги, і всі поля довкола потонули раптом майже зовсім у воді, наступ повстанців був непереможний, і лави ґвардії почали подаватись назад. Їх насмішливі оклики прогомоніли, а зате з рядів повстанців пронеслось бурхливою хвилею ґрізне середньовічне:

„Ваффен! Штіха штіх!" (До бою! Ріж, мордуй!).

Але подаючись назад, ґвардія потягла з собою у пропасть погуби і резерву лицарства, що була уставлена позаду неї, близь тяжкого і численного обозу, з яким тут вийшла подібна біда, як опісля підчас відвороту Наполеонової армії зпід Москви. Окружені повстанцями з усіх сторін і водно їх швидкими наступами гонені, лицарі, вершники, обоз і піхота збились укінці в одну дико заплутану і скуйовджену суміш, де вже кожен ставав безборонний і гинув або вдушений, або втоплений, або пошматований ударами повстанців. І тоді то добрий молодець Раймер, фон Віммерштедт пробив своєю списою старого розбишаку юнкера Слєніца; король і його брат ледви змогли втекти, а поле вкрили 6,000 трупів ворога, між ними й обидва ґрафи фон Ольденбурґ. У рукиж повстанців попала пребагата воєнна добича, і державна корогва Данії, **„Даneброг"**, завішена опісля у церкві в Ольденверден.

А що найважніше:

Свобода селянської републики була знову раз урятована, блискучо й на довго, а бій під Геммінґштедт перейшов до історії на завжди як віковпомна заохота для всіх **лицарів абсурду, яким не страшно важитись розбивати головою мур і кидатись з мотикою на сонце.**

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ

(За листопад 1936).

I. Прихід:

З перенесення		$ 49.98
Прихід за листопад		2,594.33
Разом		$2,644.31

II. Розхід:

а) Висилка до краю:		
1) Визвольна боротьба	$1,500.00	
2) Інваліди	750.00	
3) Рідна Школа	100.00	
4) Політичні вязні	100.00	
5) Письменники	25.00	
6) Сироти	25.00	
7) Музей у Львові	20.00	
8) Народній Дім у Кійданцях	12.00	
9) Жіноча Доля	10.00	
10) Кошти телеґрафічних і звичайних посилок та листів	18.60	$2,560.60
б) Галя на конґрес Обєднання		15.00
в) Банк за чекове конто за рік		4.79
г) Удержання канцелярії		25.00
Разом		$2,605.39

III. Зіставлення:

Загальний прихід	$2,644.31
Розхід	2,605.39

Остається в касі Обєднання з кінцем листопаду 1936 року $38.92

Обєднання Укр. Орґанізацій в Америці.

Улас Самчук.

ВІЙНА І РЕВОЛЮЦІЯ

Друга частина „ВОЛИНІ".

Передрук забороняється. — Авторські права застережені.

(73)

Німець протягає руку і бере в Матвія стовку. Натомість передає Матвієві повід Карої. Володько підстрибує.

— На! — гукає Матвій. Володько підскакує, миттю злітає на кобилу і з копита пускається в чвал. Матвій суворий і сердитий поволі йде вулицею. Він міркує. У нього вже виникло тверде рішення продати ті коні. Не мине їх революція.

А німець пішов собі далі.

Ще через кілька днів прибули до Матвія купці. Сторгувалися і забрали Кару і Кіргіза за три тисячі й сто карбованців. Половину „миколаївками", половину „хвартушками" та „осикуватими". На цих останніх герби й атрибути Української Держави. Але ні Матвій, ні Володько не виявляють з того великої втіхи. Не чуються вони в своїй державі. Хтось, десь невідомий править тією державою, з якої тільки і є, що ті „осиковаті" знаки державної скарбниці.

Наближаються жнива. Матвій купує нові коні, звичайні селянські коники — сіра кобила, карий кінь і в добавок до того, купує великого, молодого, але дуже запущеного коростявого шпака.

Перед самими жнивами сталася подія, що лишила Володькові глибокий слід. Одного дня з Дерманя прибуло кілька молодих жінок. Між ними дядькова Єлиесева Палажка і молодша дядина Мотря. Ідуть до Почаєва. Це по перше, від коли затихла війна. Кличуть Катерину і Володька.

Володько на такі справи перший. Мандри, відвідини незнайомих місць... Іти широким шляхом, полями, лісами, селами... Звільнитися трохи від турботи і гризот щоденних... Думати над долею рідного краю і любуватися його чарівною красою — на це Володько перший. І мати не проти цього: — Бувало, дітоньки, й сама ходила... Десяток разів, милі мої, ішла відвідати святе місце, де сама Мати Божа на камінь ступила і лишила вічний слід.

Ще з вечора палахкотить у челюстях печі вогонь. Печуть коржі і смажать мясо. На другий день раненько — ще сонце не винеслося зза жолобецького лісу — відхід. Володько накульбачив на себе торбу. Чоботи позвязувані на палиці, а йде босоніж.

Пражить сонце. На право й на ліво поля мов застиглі золоті озера. От- от підкладай косу, серп і вали дорідне жниво.

Ідуть через Кремянець. У місті тихо, чисто. Коло будинків поліційної управи вартовий у шоломі. Німець. Стоїть і насуплено дивиться. Дивні, суворі люди. Нема в них усмішки.

Перейшли Широкою і звернули на Костельну догори. Коло будови колишньої „уездной касси" Володько зупиняється. Вдивляється в напис „Повітова скарбниця" і над цим тризуб. Приємно. Ніщо інше не вказує, що це українське місто, хай хоч щонебудь.

Далі на гору. Звідтіль видно ціле містечко. Білі, великі будови ліцею, собор, манастир. Сади розкидалися по взгірю. Гора Бона нагадує забутий, врослий у землю велитенський шолом. А навколо села, сади і знов села.

Велична земле моя, радосте моя! Благословляю красу й ширінь твою і люд правдивий, щирий, простий. Може, земле моя кохана, і над твоєю долею засяє ясна зоря свободи. Ще крок, ще тільки один крок... І чудесна, опоююча, свята свобода розгорне золоті свої крила над цими селами, садами, полями.

Як неймовірно радісно. Володько забуває все те, що було недавно. До нього вертається його божок, божок цікавости, радости, божок молодої сили. Ще далеко, дуже далеко, двацять два кільометри той Почаїв, але згори Хрест уже виразно видно золоту баню його дзвіниці, що палахкотить у соняшній зливі. Вона стоїть на чорній смузі лісу, мов маяк на скелі океану. Ліси, яри. Сходять мандрівники вниз. Баня Почаєва ховається. Під ногами міняється ґрунт. Між гаями крейдяні вбогі розбиті села, виснажені люди.

Слід війни помітно, надто виразно. Рівнина Ікви спорота здовж і поперек окопами. Чагарники колючого дроту вростають буряном. Де-не-де, на місці колишніх сіл зводяться хатки; через непокриті стріхи курить дим, голі діти вибігають на дорогу.

— Дайте, тіточко, кусничок хліба! — простягають худі, мов патики, рученята. Подорожні скидають торби, виймають хліб, дають. Урадовані діти біжать до своїх недокінчених хат.

Дунаїв. Село, де всі мандрівники відпочивають, полуднують, пють чисту, мов лід холодну, джерельну воду. Ще один перехід вюнкою сошею, через ліс і вже Почаїв. Ось тут, кажуть, стояла колись каплиця. Під нею завжди відпочивали мандрівники. Володько стільки разів чув про ту каплицю. Тепер з неї лишився тільки один фундамент. На її місці поставили хрест, на якому прибита скарбонка для пожертв.

Ціле село розбите. Залишилося лиш кілька хат і деревяна церква зі збитою і похилою на бік банею.

Володько сидить на камені в гурті мандрівників і думає. У ногах сіпає біль. Засмажене сонцем обличчя горить. У голову тиснуться думи над минулим, теперішнім і будучим. Уявляється йому війна, що бушувала тут ще недавно. Уявляються ці люди, що робили з цієї землі руїну, билися, клалися трупом, щоби все так нагло урвати і безславно зникнути.

Проїжджає кілька сірих німецьких авт. От хто господарі краю цього. Страшні, залізні люди! У цих треба вчитися володіти і правити.

Поїли, попили, відпочили, обділили жебрущу дітвору та калік і далі.

Дівчата веселі, сміються, жартують. Володькові радісно, але йому ніколи сміятися. Його приневолює до поважности надзвичайна хвилина. Зворушливе, дивовижне, надзвичайне видовисько, яке пройшло перед його очима, це війна. І от тепер він ступає по тих місцях, де кожний камінець кричить війною. По дорозі валяються розбиті військові вози, ріжні речі, набої.

(Дальше буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

КАПІТАЛІЗМ БЕРЕ БУКИ.

Американські ґазети подають довжезну телеграму з Европи, в котрій капіталізм дістає добру научку.

Закидується там, що капіталістична господарська система не вспіла витворити національного багатства в достаточній скількости ні для рівня життя, ні для збагачення держави. Капіталістична система занедбує при продукції добра нагоди творити державне добро. Капіталістична продукція має ще всякі інші недостачі, як розтрату природніх багатств краю, тощо.

Висновок з тих закидів збирається коротко на самому вступі: Капіталістична система господарки це найгірша й найбільше некорисна з усіх, що тепер існують".

Можна би подумати, що телеграма прийшла з Москви та що говорив певно котрийсь із большевицьких лідерів. Тимчасом ця телеграма прийшла з Берліна, а говорив тут Бернард Келер, офіційний речник офіційної національної соціялістичної партії Німеччини.

ЧИ СПРАВД НАЙГІРША?

Цікаво, чи Келер добре подумав про те, як він говорив, що капіталістична система господарки це найгірша й найбільше некорисна з існуючих господарських сестем.

З цього виходилоб, що навіть комуністична господарка краща від капіталістичної.

Чи не варта би було Келерові, коли вже забрався говорити проти вовка, сказати дещо й за вовка?

НАЙВИЩІ ДОГАНИ Й НАЙВИЩІ ПОХВАЛИ.

У словах Келера про капіталізм видно найкрайніші прикметники, які в найвищім ступні: найгірший, найменше корисний, найбільше типічні недуги і таке інше.

У Ню Йорку вийшла накладом видавничої спілки Датона книжка про паню Симпсон, за котру тепер іде в Англії політична кріза. Критики підносять, що ціла книжка робить враження, немовби авторка хотіла виловити всі похвали. Там пані Симпсон розмальована як льояльна, здисциплінована, відважна, чесна, б эпретенсіональна, з д і б н а, приязна, проста і так далі. Нема в неї ніякої злої сторони.

Критики противляться тому, щоб там хтось хвалив якусь людину як взорець усього добра. Але кажуть вони, це нічого не значить розхвалити людину, але доказати ці похвали. Закидують, що як тільки авторка пробувала фактами доказати правдивість своїх тверджень, ці факти її слів не доказували.

Це доля всяких крайніх критик: чи похвальних, чи осудливих.

ҐАЗЕТА НЕ ДОКАЗ.

Критикуючи книжку про паню Симпсон, Роберт Ван Ґелдер, критик „Ню Йорк Таймсу", закидує авторці між іншим те, що вона наводить предовжезні уступи з американських ґазет заперед війни, що описували ріжні забави та інші товариські виступи пані Симпсон.

Критик каже, що наводити в цей спосіб ґазети не має ніякої розумної цілі. Так він пише в ґазеті, піддаючи цим думку, що те, що в ґазеті можна писати, до книжки не підходить.

Ґазету пишеться наборзі, часто без глибшої роздуми. Що надається в ґазету, не конче надається в книжку.

ПРОЯСНЯЄ?

Англійський політик лорд Морлі, заступник предсідника палати лордів у британськім парляменті, у своїм відчиті „про німецьку проблему", що його виголосив у неділю в Бруклині, виступав проти загального пояснювання ситуації в Еспанії боротьбою між фашизмом і комунізмом.

На його думку, там іде боротьба не між фашизмом і комунізмом, але між демократією й диктатурою.

Чи від такого вияснення стала вже ситуація в Еспанії яснійша? Чи не підсуває таке вияснення думку, що сама ідея комунізму, фашизму, демократії, диктатури може виступати до бою, або хочби стягати за собою людей? Чи не краще думати не ідеями, а суспільними ґрупами?

Отже які суспільні ґрупи стираються з собою в Еспанії? І чого хоче кожна з них?

ТАК НАРІД ДИВИТЬСЯ?

Як Лорд Марлі уже покидав відчитову салю, репортери американських ґазет обскочили його з допитами про англійську крізу, що виринула через любов між англійським королем та панею Симпсон. Спитався котрийсь із ґазетярів: Що воліє англійський нарід: чи женячку короля з американською розвідкою, чи з якоюсь принцесою?

„Люди багато більше воліли би" — каже лорд Марлі, „паню Симпсон як чисту й дотепну американку, ніж принцесу, що звичайно не зовсім чиста й недокровна".

Чи справді так саме дивиться англійський нарід, як лорд Марлі каже, що англійський нарід дивиться? Адже відомо, що люди мають таку хибу, що як вони на якусь справу мають якийсь погляд, їм здається, що цілий нарід так дивиться.

Як дивиться англійський нарід, цього ми не знаємо. В тій справі не було ще ні голосування, ні іншої заяви погляду. Як, були які заяви поглядів, то хіба доривочні. Ми знаємо, як дивиться цей або той духовник, цей або той ґазетяр, але чи так, як вони дивляться, дивиться нарід?

ТІ ПРИНЦЕСИ.

Слова лорда Марлія про принцеси, що, мовляв, вони недокровні, заслугують на увагу, бо лорд Марлі мав нагоду бачити принцеси. Що вони недокровні, що не зовсім „чисті", це можливе. З лордом за це сперечатися не можна.

Коли воно справді так є, то чи тепер можна дивуватися, як принцеси або батьки й матері принцес пустять трохи гроша в курс, щоби піддержати публичну опінію за принцеси? Адже якби так королям дозволити женитися з усякою жінкою, яку він тільки захоче, то деж тоді принцеса буде мати нагоду дістати короля за чоловіка? Як зможе вона конкурувати з такою панею Симпсон?

Чи не лишається тоді принцесам ніщо інше, як забороняти королеві законом женитися з жінкою, вибраною ним самим?

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Листопадове Свято і збори ОДВУ.

Заходом 20-го відділу ОДВУ відбулося в нашій громаді 1-го листопаду Листопадове Свято. На свято прибуло коло 600 осіб.

Свято відкрив голова відділу К. Шевчук і попросив присутніх віддати пошану нашим героям повстанням з місць. Далі він сказав кілька слів про нинішнє европейське положення, в якому кипить наче в кітлі, з якого то положення може знов повстати конфлікт, що в ньому вирине українська справа. Орхестра під проводом молодого дириґента В. Поповича відіграла українську пісню і до слова покликано І. Петрівського з Клівленду. Він підкреслив, що історія навчила нас, щоб ми своїх державно-творчих сил не присвячували будуванню чужих держав, бо тільки в своїй державі ми можемо знайти повне заспокоєння своїх національних потреб. Наш український нарід є здібний і геройський, а потрібно йому тільки цю здібність і цей героїзм звертати в бік своєї власної державности. Потім церковний мішаний хор, як теж дитячий, під проводом дяковчителя Сокільського відспівав кілька пісень. Гарно випали сольові точки панни А. Біґун, Катерини Гнатків і Івана Клобінського, при супроводі панни Сорохтей і Крик. Дуже миле враження викликали деклямації дітей гром. Р. Дмитрова: Славці, 5-літньої дівчинки, і Славка 7-літнього хлопця. Публика нагородила їх рясними оплесками й змусила виходити це раз. Таксамо гарно деклямували діти з місцевої української школи: Ольга Свергла, Катерина Гунька, Катерина Дорохтей і Катерина Федоришин.

Святочну промову виголосив гість з Ню Йорку, гол. секретар Організації Державного Відродження України, В. Душник. Бесідник зясував значіння листопадового зриву до нашої державної незалежности та представив цей моральний вплив, який цей зрив витискає на наше дальше національне освідомлення та на творення наших національних сил до дальшої боротьби за свою національну незалежність. Цей день Першого Листопаду ми будемо святочно обходити не тільки в неволі, але й у самостійній українській державі, говорив бесідник.

До збірки промовив бувший голова відділу Василь Гречук. Він закликав, щоб наші люди не жалували своїх жертв й помогли тим нашим героям, що не жалують свого життя для свого народу. По його заклику приступлено до жертв і зібрано $65.09. Збіркою занялися: П. Гринів, А. Іванів, Задорецький, пані Біґун, Попович, Гринів, Плнота. Зложили по $2: К. Шевчук, В. Гречук, І. Петрівський; по $1: А. Іванів, М. Бінашевський, С. Федоришин, В. Гранковський, А. Біґун, К. Гунька Ю. Юний, К. Петрівський, К. Крук, М. Микитинський, М. Паснак, Я. Дмитрів, К. Гнатків, М. Ваюлик. Малими датками $43.09. Разом $65.09. По відтягненю розходів вислано до Головної Управи $25 на визвольну боротьбу.

По збірці голова організації зложив подяку парохові о. Турулі за відправлення того дня панахиди в церкві, як теж подякував усім учасникам програми.

Треба зазначити, що перед концертом того самого дня, в год. 2 попол., в присутности відпоручника Головної Управи ОДВУ, п. Душника, відбулись окружні збори ОДВУ, на яких було багато приявних гостей. Збори ці відкрив голова місцевого відділу ОДВУ, К. Шевчук, і привитав представників братств і клюбів. На тих зборах п. Душник дав відчит про важніші загально-українські справи, а про справи нашої організації зокрема. На цих окружних зборах були представники відділів з Обурн, Сиракюз, Ютіки, Бофало й інших місцевостей. Усі вони твердо заявлялися, що треба продовжати працю над визволенням країни і піддержувати тих, що безпосередньо боряться за цей ідеал.

По вичерпуючих нарадах приступлено до вибору Окружної Управи, в яку увійшли: Василь Гречук з Рачестер, голова; Г. Туркевич з Сиракюз, заст. гол.; Р. Дмитрів з Рачестер, секретар; М. Бінашевський з Рачестер, касієр; І. Піґуляк з Сиракюз, гол. орґанізатор. До контрольної комісії ввійшли: А. Іванів з Рачестер, Ілля Каменюк з Сиракюз і В. Курій з Обурн. Збори закінчено з великим моральним підйомом.

Гр. Булавинець,
секр. 20 від. ОДВУ.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

Листопадове Свято в українській громаді в Картерет, Н. Дж., відбулось дня 15 листопаду. По Службі Божій в українській православній церкві св. Димитрія місцевий парох о. І. Гундяк відправив поминальне богослужения за поляглих у визвольній українській війні Героїв і за замучених у ворожих тюрмах їх наслідників, що не схилили вниз прапору волі. Проповідь була ілюстрована винятками з українських поезій з часу Великого Зриву.

Святочний концерт відбувся в Словенській Галі. Можна сміло сказати, що це був концерт, достойний Листопадового Свята. Концерт був відкритий і закінчений короткими промовами о. Гундяка. Святочну промову виголосив гром. Володимир Душник. Промова не ґрімка, не обчислена на проминаючий ефект, але річева і глибока змістом думок нової державницької фільософії, залишила трівке враження.

Концертова частина Свята випала дуже добре. Може перший раз в історії громади концерт зачався точно в заповіджений час. Т р е б а признати, що до тої точности вповні пристосувалась публика, що виповнила галю вщерть. Між присутніми були не лише місцеві громадяни і гурток молоді з Ню Бритен, Конн., але були теж українці з околиці. На концертову програму зложились пісні, що відповідають настроєві Свята, пісні патріотичні, боєві, стрілецькі. Хор в українських костюмах. Відразу можна було вичути дисципліну, без якої хор не може мати успіхів. Дириґент хору і співаки, так відчувалось, це неначе одно. Вишкіл був пильний, тому й виконання концертової програми випало бездоганно, що признавали всі присутні, між якими було чимало чужинців. Дириґентом хору є п. Т. І. Хоптяк і йому належить велике признання за концерт та щирі бажання дальших гарних успіхів в дальшій праці.

Крім хору церковного виступав хор дитячий. Соля співали п. Михайло Дмитрів і п. Іван Романець. Український квартет, в склад якого входять Петро і Степан Мурза, Н. Дмитрів і І. Далівський, відспівали вязанку стрілецьких пісень. На піяні акомпаньовала панна Анна Проскура.

З Листопадового Свята картеретська громада пересилає через Обєднання збірку в сумі $22.88 на визвольну боротьбу.

Громадянин.

НАЙКРАЩИЙ РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК ДЛЯ ПРИЯТЕЛЯ ЦЕ ДОБРА КНИЖКА.

Подаємо спис гарно оправлених книжок, які можна дати як Різдвяний дарунок

Царівна, О. Кобилянської	$2.00
Твори Марка Вовчка	1.25
Четверта Заповідь, Чайковського	1.25
Олюнка, Чайковського	1.50
В Чужім Гнізді, Чайковського	1.50
Кобзар Т. Шевченка	2.00
Твори Шевченка (три томи)	5.00
Твори Шевченка (пять томів)	10.00
З вершин і Низин (Іван Франко)	2.50
201 Українських Народніх пісень під нотами	2.00

ДЛЯ МОЛОДІ ЗАМОВЛЯТИ:

Оповідання з царства звірів (ілюстрований)	$1.00
Мої Знакомі (нариси з життя звірів з ілюстраціями)	1.00
Дикі Звірі (з ілюстраціями)	1.25
Робінсон Крузо (з образками)	75
Малі герої (ілюстрований)	85
Одарка (ілюстрований)	35

Книгарня „Свободи" перешле ваше замовлення просто на адресу того, кому Ви схочете цей дарунок зробити, так, щоб він одержав дарунок на Різдво. Замовлення опакуємо в гарний святочний різдвяний папір, а на кожній книжці відрукуємо імення даручого та імення обдарованого.

Як у поданому тут списі нема такої книжки, яку ви хотілиб, то пишіть до нас по новий каталоґ, з котрого зможете вибрати собі інші книжки.

Замовлення пересилайте на адресу „Свободи":

"SVOBODA,"
81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, дня 13. грудня, в годині 1-шій пополудні, в Українській Школі, 12712 Дж. Кемп. при Карпендер ул. Просимо всіх членів бути приявними на зборах, бо буде вибір нового уряду на 1937 рік. Шановні члени, ви обіцяли, що приведете по одному або по два нових членів до У. Н. Союзу. Отже сповніть свій обовязок оч раз. Записуйте своїх дітей до Союзу, тоді буде лекше зорґанізувати тих, що їх батьки не є членами У. Н. Союзу. Почнім діло від тепер. — П. Андрушків, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Петра й Павла, від. 102, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, зараз по Сл. Божій в гали церковній при Каллдж і 9. 7-мій вул. Кожний член повинен знати, що рік кінчиться і це останні збори, на яких будемо бзирати вкладки. Тому кожний член повинен вирівнати свої залеглости за цей рік. Член, котрий довгує за 3 місяці, або більше, а не вирівнає свого довгу цього місяця, буде суспендований без жадного іншого повідомлення. На тих зборах будуть ще інші справи до вирішення. Тому обовязком є кожного члена бути приявним на зборах. — Юрій Гірняк, предс.; Д. Дорош, кас.; Микола Бусько, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. Сестр. Ражд. Пр. Богородиці, від. 216, повідомляє своїх місцеви хі позамісцевих členиць, що річні збори відбудуться в неділю, 13-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в гали парохіяльній, 12205 арнел Еве. Просимо всіх члениць прийти на час, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючі члениці мають вирівнати свої залеглі довги, щоб пізніше не нарікали, як будуть суспендовані. Контрольори мають здати справоздання за цілий рік. Котра члениця не прийде на збори без доказу якоїсь причини, заплатить кару 50 ц., а урядниця 1 дол. — араскевія Мацях, предс.; Катерина емердяк, секр.

РОЗФОРД, О. Бр. св. Михаїла, від. 235, подає до відома всім членам, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в годині 2-гій пополудні, в гали У. Н. Дому. Уряд дасть звіт за цей рік. Буде вибір нового уряду і інші важні справи. Не явившийся член на ті збори заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол., згідно з ухвалою, яка перейшла на минулих річних зборах. — Н. Проць, секр.

ДІТРОЙТ. МІШ. Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома усім своїм членам, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в годині 12:30 пополудні, в гали парохіяльній при Кліперт ул. На ці збори повинні всі прийти і поплатити свої належитости, хоч раз на рік на час. Рівнож пригадуємо, що сьогорічна кампанія за приєднування нових членів до Союзу кінчиться цього місяця. Отже кому лежить на серці, щоб його чесне імя було записане в історі їкампанії, хай постарається приєднати хоч одного нового члена до повнолітніх чи до дитячого департаменту. Панове союзовці, багато є добрих кандидатів таки у ваших родинах, що не треба за ними шукати далеко. Тож коли ви ще не вписали своїх дітей або внуків, то зробіть це тепер. Союз має найкращі поліси для дітий. — Іван Форись, предс.; Ілля Андрусевич, кас.; Петро Кізел, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. ім. Івана Франка, від. 334, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в годині 12:30 пополудні, в У. Н. Домі на другім поверсі. росимо всіх членів прийти на збори, бо маємо важні справи до вирішення. Довгуючих членів напоминаємо, щоб прийшли і вирівнали свої вкладки, щоб довгу не перетягати на наступний рік. Поважані члени, пригадуємо вам, що це останній кампанії до приєднування нових членів і дітей до У. Н. Союзу. Тож просимо, щоб на ці збори кожний член чи членица привели нового члена. Подбаймо, щоб наша молодіж стояла в рядах разом зі старшими членами в У. Н. Союзі. — С. Морозович, секр.-кас.

ЕМБРІДЖ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 276, повідомляє, своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня. Кожний член обовязаний явитись і вирівнати свою належитість, або буде караний за не приявність і суспендований за залеглий довг. — Т. П. Кульчицький, предс.; І. Новаковський, секр.; Василь Петришак, кас.

ГАМТРАМК, МІШ. Повідомляємо, що річні збори Тов. ім. Марк. Шашкевича, від. 94, відбудуться в неділю, 13. грудня, в годині 1-шій пополудні, в Укр. Хаті, 2240 Ґрейлінґ ул. Просимо всіх членів і члениць прийти на ці збори, бо є багато важних справ до полагодження і буде вибір нового уряду на 1937 рік. Рівнож просимо молодих членів прийти на ці збори, бо час, щоб молодь хоч раз на рік прийшла на збори. — В. Туркевич, предс.; О. Курочка, кас.; І. Курчак і Д. Васько, секретарі.

КЕМБЕЛ, О. Сестрицтво Пр. Діви Марії, від. 119, повідомляє всіх своїх члениць, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в годині 2-гій пополудні, в У. Н. Домі, 165 Ґордон Еве. Кожна членица обовязково має прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Буде справоздання з цілого року і вибір нового уряду на 1937 рік. — Кат. Лисиґанич, предс.; Марія Сокіл, кас.; Марія Білан, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 176, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в понеділок, 14. грудня, в годині 7-мій ввечір. Просимо всіх членів прийти на ірчні збори, бо буде вибір уряду. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирівнали свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Просимо членів, хто ще не вписав своїх дітей чи знайомих до У. Н. Союзу, хай постарається вписати на цих зборах. — Ст. Дзюрдзевич, предс.; Петро Бабяк, фін. секр.; Ст. Дячишин, рек. секр.

МОНЕСЕН, ПА. Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 338, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13 грудня, в годині 2-гій пополудні, в звичайнім місци. На тих зборах буде справа запомоги хорих, вибір уряду на 1937 рік і інші справи до полагодження. Просимо членів, щоб придбали нових членів для братства і . Н. Союзу. Нових членів приймаємо без вступного. Справоздання контр. комісії буде на наступний місяць. Кожний член мусить вирівнати свої довги, бо в противнім разі буде суспендований. Не приявний на зборах член без причини, заплатить 50 ц. кари, а урядник 1 дол. — М. Салак, предс.; Н. Хомош, кас.; Ф. Янковський, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ. від. 234, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що місячні збори відбудуться в пятницю, 11-го грудня, в годині 730 вечір, в гали У. Н. Дому, 214 Фултон ул. Просимо всіх членів прийти на час, бо є важні справи до полагодження. Просимо нових кандидатів, котрі хотілиб стати членами Тов. і У. Н. Союзу, хай прийдуть на збори, а ми радо приймемо. Пригадуємо батькам, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союзу, хай стараються вписати на цих зборах. У. Н. Союз має три роди обезпечення в Молод. Департаменті і дає в них більші вартости своїм членам ніж котра небудь чужа орґанізація. Тому ми повинні вписувати свої діти до У. Н. Союзу. Пригадуємо членам, що цього місяця всі члени мусять вирівнати всі свої залеглости, щоби можна мати чисте справоздання на річних зборах. — І. Ґенеґа, предс.; М. Ґенеґа, кас.; К. Пілат, секр.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Бр. св. Ів. Хрестителя, відц 56, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, точно в годині 2-гій пополудні, в гали де звичайно. Приявність кожного члена є пожадана, бо буде вибір нового уряду на 1937 рік і справоздання уряду за минулий рік. Прохаємо наших членів, щоби вписали свої діти до У. Н. Союзу, бо місяць грудень є останнім місяцем кампанії. тож нехай шановне членство допоможе нам ту кампаiню підтримати, для своєї власної користи. Довгуючих членів прохаємо вирівнати свої залеглости, щоби не перетягати довгу на наступний рік. Згідно з ухвалою минулих зборів не приявний на річних зборах член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Ів. Ковальчик, предс.; Мих. Медвідь, рек. секр.; Мих. Дуткевич, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, О. Подаємо до відома членам Тов. Сокіл, від. 336, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в годині 1-шій пополудні, в гали У. Н. Дому. Просимо членів явитись на збори. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости. — Григорій Степанек, секр.

ДЕРИ, ПА. Сестрицтво Неп. Зачаття Пр. Діви Марії, від. 303, повідомляє своїх члениць, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в годині 1:30 пополудні, в Українській Гали. Всі члениці мусять бути приявні на зборах. Довгуючі члениці мусять вирівнати свій довг. Буде вибір нового уряду на 1937 рік. — Розалія Сабік, предс.; Анна Куземчак, секр.

ТЕЙЛОР, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 193, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в годині 2-гій пополудні, в домі У. Р. Громади, 617 Юніон ул. Просимо всіх членів прийти на збори, де буде вибір уряду на 1937 рік і інші важні справи до полагодження. — А. Молодович, предс.; П. Молодечий, кас.; Т. Трач, секр.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

Желятинові	5 ц.
Книжкові з віршом на Різдво	5 ц.

Замовлення і гроші слати на адресу

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., або P. O. BOX 346.
JERSEY CITY. N. J.

КУПУЙТЕ НОВІ

КНИЖКОВІ КАЛЕНДАРІ

НА 1937 РІК.

КАЛЕНДАР ЧЕРВОНА КАЛИНА	60 ц.
КАЛЕНДАР БАТЬКІВЩИНА	60 ц.
КАЛЕНДАР ПРОСВІТИ	60 ц.
КАЛЕНДАР ЗОЛОТИЙ КОЛОС	60 ц.
КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКИЙ ІНВАЛІД	40 ц.

Всі календарі гарно ілюстровані, містять багато цікавих статтей та оповідань, як також подають практичні господарські поради. Календарі показують всі релігійні та національні свята.

Замовляйте ще сьогодні, бо книгарня „Свободи" має лише малу скількість тих календарів. Належітість просимо посилати разом із замовленням. На С. О. D. замовлень не висилаємо.

"SVOBODA,"
81-83 Grand St., (P. O. Box 346) Jersey City, N.J.

ФАХОВІ КУРСИ WPA ПОМАГАЮТЬ БЕЗРОБІТНИМ

Звиш чверть міліона людей записані на безплатні фахові курси, ведені WPA (Адміністрацією Поступу Праці), що становить частину програми припадкового навчання. Ці курси, підготова робітників до праці, причиняються до зменшування безробіття. Молодь навчають такої торгівлі, на котру являється негайна потреба. Робітників, котрі не йдуть з поступом техніки, у їх промислі вправляють, щоб могли вдержатись на роботі або дістати кращу працю, а безробітних з таких індустрій, де машини заступили людей, навчають таких нових фахів, на котрі є недостача робучих сил.

Курси WPA, де яких пять тисяч вчителів та інструкторів побирають платні з федерального фонду, доповнюють правильні фахові школи, ведені довгими роками льокальними та стейтовими шкільними властями. Маючи спеціяльні цілі для вправлювання мужчин та жінок на заспокоювання біжучих потреб праці, вони предкладають звиш пятьсот ріжнородних курсів, котрі пристосовують до місцевих відносин. Ці курси йдуть по чотирьох головних лініях:

1. Навчання торгівлі та індустрії. Залежно від місцевих вимог та достаточного числа досвідчених учителів, інструкцій уділяється у ріжних галузях торгівлі, індустрії та інжинірії. Новіші інструкції заступлені інструкціями кожної галузи праці при радіо від рисування взорів до оперування; від системи провітрювання до авіяції.

2. Навчання домашньої праці. Жінкам уділяють курси в усіх галузях ведення дому. Декотрі з тих курсів мають за ціль помагати жінкам з обмеженими доходами для кращого та достаточнішого ведення власного дому. Інші це професійні курси для жінок, котрі бажають працювати для самовдержання як вправні слуги, швачки, готелеві робітниці, практичні доглядачки та помічниці ведення дому. Відколи є збільшений попит за вправною домашньою службою, тільки ті можуть дістати працю, котрі покінчили такі курси.

3. Навчання комерції. Вписи на ці курси обмежені для осіб, котрим не старчить на навчання в звичайних комерційних школах. Курси побирають молоді люди, котрих вправляють до бюрових робіт, як теж безробітні одиниці, котрі приготовляються на вищі курси.

4. Навчання хліборобства. Обширну програму помочі фармерам ведуть учителі WPA зі співучастю Департаменту Агрикультури та інших відділів уряду. Ця програма помагає зубожілим фармерам з причини посухи або кризи збільшити їх доходи через вправне ведення сільського господарства та навчання хліборобської молоді і міських безробітних людей, котрі повертались на фарми. Їх учать нової системи хліборобства, управи землі модерним способом, тощо.

Крім ведення курсів та захочування фармерів до творення дискусійних гуртків учителі WPA вже допомогли цілим громадам у розвязці цих харчевих питань. Громадські яринові поля, оброблювані під проводом цих інструкторів, постачили поживи для родин на допомогах, а надвишку консервовано на зиму. У більш як сто громадах стейту Джорджія основано осередки консерв для безплатного вжитку родин на допомогах, де законсервовано велику скількість поживи.

Постійно збільшуюче число людей мало змогу дістати працю, що було безпосереднім наслідком курсів фахового навчання. У місті Спокейн сім членів кляси інжинірії Диселя оставили місце замешкання для обняття посад їх нової професії. З одної кляси оперування радіом у Ню Орлінсі сімнацять учнів дістали федеральні дозволи як бездротні оператори та зараз дістали працю. В Окленді, Каліфорнія, сто безробітних велдерів навчились нової штуки споювання ацетиліною та газом, щоб дістати працю за помічників при будові нових мостів у Сан Франсіско.

Люди, висунені з промислу, котрий занидів або цілковито зник, за порадою вчителів WPA приділені на нові поля праці. Сотки безробітних людей у Колорадо, Айдаго й Орегон вписались до кляс видобування золотої та срібної руди, з чого тепер удержуються. Це поле не знає надпродукції.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ТОВАРИСТВО ім. МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА, Відділ 1. Оборони України в Ню Йорку, Н. Й.

:——::——: влаштовує :——::——:

В СЕРЕДУ, ДНЯ 9-ГО ГРУДНЯ (DECEMBER) 1936 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK CITY

ДРУГУ З РЯДУ

ЛЕКЦІЮ

на тему

„ЩО МАЮТЬ РОБИТИ УКРАЇНЦІ В АМЕРИЦІ".

Лектор: т. Мирослав Січинський.

Початок в годині 7:30 вечором.

На першій лекції 6. грудня, котру виголосив т. М. Січинський на тему: „Український Народ між Фашизмом і Большевизмом" були такі питання, що лекцію треба було розділити на дві части. Тому друга лекція буде не менше цікава як і перша.

Приходіть громадно і кличте знайомих. 287

Товариство ім. М. Драгоманова.

ДАЙТЕ ДАРУНОК, ЩО ПРИНЕСЕ РАДІСТЬ НЕ ЛИШЕ НА ОДИН ДЕНЬ, АЛЕ ЦІЛИЙ РІК,

Замовте для приятеля „Свободу" на рік або пів року Ми вишлемо перше число на його адресу (щоб він одержав на Різдво), опаковане в гарнім різдвянім папері з різдвяною карткою, яка повідомить його, що ви замовили для нього „Свободу" як дарунок. Пишіть до нас тепер.

Піврічна передплата $3.25
Річна передплата $6.00

Кожний день ваш приятель буде одержувати „Свободу" і буде мати гарну памятку з вашої дбайливости.

Пишіть до:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND STREET, (BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

КОЛЯДИ І ЩЕДРІВКИ

на

РІЗДВО ХРИСТОВЕ І БОГОЯВЛЕННЯ

з додатком пісень

СТРАСТНИХ, ВОСКРЕСНИХ І ІНШИХ ПІСЕНЬ ЦЕРКОВНИХ

Ціна 35 центів.

Замовлення і гроші слати до:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

КЛІФТОН, ГАЙТС, ПА.

На інвалідів.

Наша громада, хоч невелика, то завжди памятає про те, що Рідному Краєві треба помагати. От тепер з нагоди Першого Листопаду о. Е. Бартош відправив панахиду за поляглих борців українського народу в останній визвольній боротьбі та попросив присутніх зложити жертви на інвалідів. По збірці перейшли два громадяни й зібрали $8, а український горожанський клюб жертвував $10, отже разом вислано через Обєднання $18 на інвалідів. Жертвували по $1: М. Дубінський, К. Лукашів, І. Федірко, І. Федун, І. Ценкий, і М. Сенько; по 50 ц.: Л. Мацюра, В. Бростко, Розалія Монзок і Катерина Волекса.

К. Л.

БРІДЖПОРТ, ПА.

На інвалідів.

З нагоди Першого Листопаду о. Е. Бартіш відправив у неділю в місцевій укр. кат. церкві панахиду за поляглих борців України. Підчас панахиди вірні зложили $22, які вислано через Обєднання на інвалідів.

Петро Мартинюк.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

На інвалідів.

В громадян Стефана й Зеньки Калакуняків відбулися хрестини їх двох донечок, і на ті хрестини зійшлося поважне число гостей. Серед веселої забави та складання бажань родичам та їх донечкам гості не забули і про Рідний Край та на поклик А. Дмитруша зложили на інвалідів $11. Жертвували по $2: С. Калакуняк, З. Калакуняк, Г. Дмитруш; по $1: А. Калакуняк, О. Калакуняк, пані Савчук, П. Карнаух, А. Дмитруш, С. Блажкевич, Т. Краевський, З. Федоричка, М. Олексяк, З. Олексяк, М. Бривка, І. Фудик, М. Поточник, М. Волошанський, В. Дзедзій. Разом зібрано $21, і з тої квоти призначено $10 на укр. радіопрограму, а $11 вислано через Обєднання на інвалідів.

А. Дмитруш.

— Пане докторе, прошу мені записати якесь лікарство на ґрипу.

— Добре, дам вам щось, що відразу вбє бацилі!

— Що? Відразу? Я волів би, щоби ви мені записали щось таке, щоб ті драбуги гинули серед тяжких мук.

Е. С. ВІТКОВСЬКИЙ

ПРОДАЖ ШИФКАРТ

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ

до всіх країв в американських долярах.

ВИРОБЛЮВАННЯ ПРАВНИХ ДОКУМЕНТІВ, афідевітів і т. п.

Асекурація домів, меблів і т. п.

Звертайтесь на адресу:

E. S. WITKOVSKY

130 E. 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Василія Вел., від. 364, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Приявність кожного члена обовязкова. Буде справоздання з балю, вибір статутової комісії, як також назначення для річних зборів. Пригадуємо, що це останні збори в цім році(тож просимо довгуючих членів вирівнати свій довг, як також за діти, щоб не переносити довгу на наступний рік. Будемо приймати нових членів без вступного до Бр. і У. Н. Союзу. — Андрій Барбер, предс.; Стефан Кравчук, кас.; Іван Сподар, секр.

ТАЙТУСВИЛ, ПА. Тов. ім. Ів. Франка, від. 72, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в годині 2-гій пополудні. Кожний член обовязково має прийти на річні збори, бо маємо важні справи до полагодження. Буде вибір нового уряду на наступний рік. Довгуючі члени мають явитися на річні збори і вирівнати свої залеглости. Не приявні члени і не вирівнавші своїх вкладок, будуть суспендовані. — Іван Коцан, предс.; Каролина Курах, кас.; А. Федик, секр.

БРІДЖПОРТ, ПА. Бр. св. Петра й Павла, від. 383, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 13-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в гали парохіяльній (Форд і Дипо ул.) Кожний член обовязково має бути на зборах, бо маємо важні справи до полагодження. Контрольна комісія здасть звіт з цілого року по чім буде вибір нового уряду на 1937 рік. По скінченню зборів буде весела забава до пізного вечора. Тому приходіть всі як один. — Іван Грудзінський, предс.; Гнат Шибал, кас.; Йосиф Муць, секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членкинь, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в часі і в місци де звичайно. Просимо всіх прибути, бо це є важні збори, на котрих буде вибір уряду, вишукання місця на збори і багато важних справ. Не приявний урядник або член заплатить кару згідно з ухвалою братства. — Н. Білецький, предс.; Д. Медецький, кас.; Ів. Кульматицький, секр.

МІКІСПОРТ, ПА. Тов. Запорозька Січ, від. 132, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня в гали церковній, в годині 12-тій пополудні. Просимо всіх членів прийти на ті збори. Довгуючих членів просимо вирівнати свої довги, або будуть суспендовані. Не приявний на зборах член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Гр. Коціцький, предс.; Дм. Сова, секр.; В. Кочкодан, кас.; Мих. Усик, рек. секр.

ОРМРОД, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 124, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 12. грудня, точно в годині 7-мій ввечір. Обовязком кожного члена є бути на тих зборах, бо маємо важні справи до полагодження. Пригадуємо тим членам, що ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союзу, хай це зроблять і впишуть на цих зборах. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости, або будуть суспендовані. На зборах буде вибір урядників на наступний рік. — Дмитро Бала, секр.

ШЕНАНДОА, ПА. Бр. св. Володимира, від. 98, подає до відома своїм членам, що річні збори відбудуться 13-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в парохіяльнім домі. Вест Центер ул. Просимо всіх членів прийти на збори хоч раз в році і привести по одному членови до нашої організації. На зборах буде звіт уряду і контролі. Буде вибір нового уряду на наступний рік. — Микола Максимчук, предс.; Іван Земба, кас.; Іван Чорний, секр.

ФЕНІКСВІЛ, ПА. Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 321, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13. грудня, в годині 1-шій пополудні, в українській парохіяльній гали. Обовязком є кожного члена бути на зборах, вислухати справоздання за минулий рік і вибрати уряд на наступний рік. Багато наших членів ще не мають записаних своїх дітей в своїй організації. Тепер є добра нагода на річних зборах це зробити. Не дивімся на інших. Зачнаймо все від себе. Даймо приклад іншим, що любимо свою рідну організацію. — Іван Садовський, предс.; Йосиф Янушевич, кас.; Федор Цюх, секр.

PAIN-EXPELLER

Trade Mark Reg. U.S. Pat. Off.

Коротке натирання-вигода і полекша коли болять мязи.

ПЕЙН-ЕКСПЕЛЛЕР

відомий загально в краю цілій родині через три генерації.

WORLD FAMOUS LINIMENT

ІМПОРТОВАНІ УКРАЇНСЬКІ Й ПОЛЬСЬКІ

ГРИБИ.

Люзні 85 ц. фунт; на шнурках $1.10 фунт; вибрані $1.35 фунт; самі шапочки $1.75 фунт. Спеціяльно для гросерників — Новість — Гриби в пачках, в торбинках по тузіні за 75 ц. Листовні замовлення висилаємо почтою на C.O.D. Reliable Mushroom Co., 94 Rivington St., близько Orchard St., New York, N. Y. Tel: ORchard 4-6420. 278,-

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ.

Біль в руках, ногах, крижах, зимно в ногах, а поза шкірою як би муравлі лазили. Ті недуги уступають по ужиттю "SORKO". Слоїк коштує $4.00. Належитість висилайте разом з замовленням на адресу: 225-

CH. LOZINSKI, Dept. 5,

2325 N. Mulligan Ave., Chicago, Ill.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,

between 1st and 2nd Avenues,

NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

БОЛІ НІГ.

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болячі ноги, флебітіс (запалення жил), напухлі або болячі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими европейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 2 до 6, в понеділки і четверги від 2 до 8.

L. A. BEHLA

320 W. 86 St., New York City.

Близько Бродвею.

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ

ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel. Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 PROSPECT AVENUE

(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Ludlow 4-2568.

ЦЕРКОВНО-НАРОДНІЙ СПІВАНИК

під нотами на три і чотири голоси, зібрав і уложив о. Віктор Матюк.

ЧАСТЬ І: Пісні перед і по науці і 24 пісень зі св. Літургії. ЧАСТЬ II: Тропарі і Кондаки Воскресні від 1. до 8. гласу; Прокимени Літургійні від 1. до 8. гласу; Пісні із Вечірні; Пісні з Утрені. ЧАСТЬ III: Пісні великого поста; на Великдень з воскресної Утрені; Пісні на Празники Господні; Богородичні; Святих; Коляди.

Це є дуже практична книжка для дякоучителів. Друк нот є дуже читкий. Ціна $1.50.

Замовлення на C. O. D. не висилаємо. Пишіть до:

"SVOBODA"

81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346

JERSEY CITY, N. J.

ТАРЗАН І ЛЮДИ-ЛЕОПАРДИ.

(67)

Тарзан обернувся й пустився вже в дорогу. Вслід за ним закричав Кид: „Скажіть мені, що я маю робити?" Тарзан задержався на хвилю й, обертаючися до Кида, відповів: „Робіть, що хочете. Я врятував вас тому, що ви були вязнем моїх ворогів. Ви не винні мені нічого". „Коли так, то я йду шукати свого приятеля", знов заговорив Кид.

„Я не радив би вам цього робити", завважив Тарзан. „У лісі повно людей-леопардів. Ви можете дуже легко попасти їм у руки і задурно втратити життя. Тому ви краще зробите, коли підете разом з Орандом. Коли Орандо збере більший гурт людей, то ви матимете кращу нагоду врятувати свого приятеля, коли він, очевидно, буде ще живий".

„А чому ви не пробуєте цього відшукати?" — запитав Кид з огірченням. „Я маю важнішу справу виконати", відповів Тарзан. „Ваш приятель це тільки один чоловік, а я заїкавлений у рятуванню та спокійному життю тисяч людей, що тепер живуть під вічною загрозою людей-леопардів. Обовязком моїм є рятувати тисячі, а не одиниці".

Після цих слів Тарзан обернувсь і зник у глибині нетрів. Він подався в північному напрямку, де на його здогад, над великою рікою мусіло знаходитися гніздо людей-леопардів. Цілью його було докладно провірити те гніздо та придумати якісь способи його знищення. Завдання було тяжке, проте Тарзан з приємністю йшов йому назустріч.